

Minister Sprawiedliwości

Warszawa, dnia 15 lipca 2011 r.

DL-P-II-071-32/11/6
dot. BPS/DSK-043-3453/11
BM-I-071-312/11/3

SEJNERTA
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 18.07.11. godz. ....
nr 6864 ..... podpis .....
[Signature]

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 18.07.11. ....

nr 3656 podpis *[Signature]*

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

[Signature]

W odpowiedzi na oświadczenie z dnia 9 czerwca 2011 r. złożone przez pana senatora Ryszarda Knosale, przekazane przy piśmie z dnia 14 czerwca 2011 r. znak BPS/DSK-043-3753/11, w sprawie ograniczenia egzekucji wynikającego z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.), zwanej dalej „pr. bank.”, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 pr. bank., środki pieniężne znajdujące się na rachunkach oszczędnościowych, rachunkach oszczędnościowo – rozliczeniowych oraz na rachunkach terminowych lokat oszczędnościowych jednej osoby, niezależnie od liczby zawartych umów, są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego do wysokości trzykrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres bezpośrednio poprzedzający dzień wystawienia tytułu wykonawczego. Środki pieniężne zgromadzone na rachunku oszczędnościowym, rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowym oraz na rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej prowadzonym dla kilku osób fizycznych są wolne od zajęcia do wysokości wyżej określonej, niezależnie od liczby współposiadaczy takiego rachunku.

Powyższa regulacja jest uzupełnieniem ogólnych rozwiązań dotyczących zwolnienia określonych elementów majątku dłużnika spod egzekucji – zamieszczonych w art. 829 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.c.”, oraz w art. 8 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954, z późn. zm.). Celem takiego rozwiązania jest pozostawienie dłużnikowi podstawowych środków niezbędnych do egzystencji.

Analiza art. 54 ust. 1 pr. bank. prowadzi do wniosku, że zwolnienie z egzekucji do wysokości trzykrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia jest niezależne od liczby zawartych umów rachunku bankowego. Zatem bez względu na to, czy dłużnik posiada jeden rachunek bankowy, czy też więcej takich rachunków, wysokość wskazanego wyżej limitu – rozpatrywana dla wszystkich rachunków łącznie – pozostaje stała. Tym samym dłużnik nie może się powoływać na zwolnienie środków spod egzekucji dla każdego rachunku z osobna w pełnej wysokości wynikającej z art. 54 ust. 1 pr. bank. Wolna od egzekucji jest bowiem tylko jedna kwota wspólna dla wszystkich rachunków. Za niezgodne z celem ww. przepisu należy uznać takie jego rozumienie, które pozwalałoby powoływać się na kwotę wolną od egzekucji w pełnej wysokości w stosunku do każdego rachunku dłużnika. Takie działanie stanowiłoby obejście przepisów ustawy. Należy zauważyć, że ograniczenia egzekucji stanowią wyjątek od ogólnej zasady wyrażonej wprost w art. 803 k.p.c., że cały majątek dłużnika podlega egzekucji. Przepisy o ograniczeniach egzekucji nie mogą być zatem interpretowane w sposób rozszerzający.

Odnosząc się do poruszonej w oświadczeniu pana senatora kwestii ryzyka nadużywania przez dłużników art. 54 ust. 1 pr. bank. – w celu wyłączenia spod egzekucji środków pieniężnych w wysokości przekraczającej trzykrotne przeciętne miesięczne wynagrodzenie poprzez rozlokowanie kwot na kilku rachunkach bankowych – należy zauważyć, że problem ten może wynikać z praktycznego sposobu realizacji uprawnienia przysługującego dłużnikowi, nie zaś z materialnej treści tego przepisu (bowiem ta, jak wskazano wyżej, nie powinna budzić

wątpliwości). Bank, przekazując komornikowi zajętą kwotę, może nie dysponować informacją o fakcie posiadania przez dłużnika rachunku w innym banku, o zajęciu rachunku oraz o dokonanym już zwolnieniu od egzekucji środków na tym rachunku w kwocie wynikającej z art. 54 ust. 1 pr. bank. Tym samym, aby nie naruszyć dyspozycji wskazanego przepisu, może się pojawić ryzyko wypłaty przez bank komornikowi środków w wysokości uwzględniającej pozostawienie na rachunku kwoty wolnej od zajęcia. W takim przypadku komornik powinien dążyć do pełnej realizacji dokonanego zajęcia rachunku bankowego, przekazując bankowi stosowne informacje o dokonanym już zwolnieniu od egzekucji środków zgromadzonych na innym rachunku bankowym dłużnika. Takie działanie komornika w praktyce powinno usunąć ww. ryzyko ubezskuteczenia egzekucji. Wskazać też trzeba, że zgodnie z art. 892 § 1 k.p.c. bank, który naruszył przepisy dotyczące obowiązków banku w zakresie egzekucji z rachunków bankowych, w tym rachunków bankowych obejmujących wkład oszczędnościowy, odpowiada za wyrządzoną przez to wierzycielowi szkodę. Wypłacenie przez bank posiadaczowi rachunku (dłużnikowi) kwoty wolnej od zajęcia, w sytuacji gdy w toczącej się równolegle egzekucji z innego rachunku bankowego dłużnik już tę kwotę wykorzystał, niewątpliwie mieści się w hipotezie normy konstruowanej przy wykorzystaniu art. 892 § 1 k.p.c.

Z wyżej wymienionych względów nie wydaje się, aby w chwili obecnej zachodziła potrzeba podejmowania działań legislacyjnych zmierzających do zmiany regulacji dotyczącej kwoty wolnej od zajęcia, określonej w przepisach Prawa bankowego.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Zbigniew Wrona
PODSEKRETARZ STANU